

## FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025-2026

Anul de studiu II/Semestrul II

## 1. Date despre program

|                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.1. Instituția de învățământ superior                   | Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 1.2. Facultatea                                          | ISTORIE, LITERE ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 1.3. Departamentul                                       | ISTORIE, ARHEOLOGIE ȘI PATRIMONIU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 1.4. Domeniul de studii                                  | Arheologie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 1.5. Ciclul de studii                                    | Licență                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 1.6. Programul de studii/calificarea*/Grupă de bază ESCO | arheolog (COR 263206), istoric (COR 263302), promotor local (COR 263220) / Cod calificare conform ESCO (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations) ( <a href="https://data.europa.eu/esco/isco/C2633">https://data.europa.eu/esco/isco/C2633</a> 2633 - philosophers, historians and political scientists; ); 2633 - Filozofi, istorici și specialiști în științe politice; <a href="https://data.europa.eu/esco/isco/C2422">https://data.europa.eu/esco/isco/C2422</a> - 2422 - political adviser/Acces în ciclul de masterat |

## 2. Date despre disciplină

|                                                   |  |                                 |                |                              |                     |                                 |         |   |                                                                             |  |    |
|---------------------------------------------------|--|---------------------------------|----------------|------------------------------|---------------------|---------------------------------|---------|---|-----------------------------------------------------------------------------|--|----|
| 2.1. Denumirea disciplinei                        |  | CURS PRACTIC DE ARHEOLOGIE (II) |                |                              | 2.2. Cod disciplină |                                 | A.2208A |   |                                                                             |  |    |
| 2.3. Titularul activității de curs                |  |                                 |                |                              |                     |                                 |         |   |                                                                             |  |    |
| 2.4. Titularul activității de seminar / laborator |  |                                 |                | Prof. univ. dr. Mihai Gligor |                     |                                 |         |   |                                                                             |  |    |
| 2.5. Anul de studiu                               |  | II                              | 2.6. Semestrul |                              | II                  | 2.7. Tipul de evaluare (E/C/Vp) |         | C | 2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă) |  | Op |

## 3. Timpul total estimat

|                                                                                                   |    |                     |   |                        |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|----|---------------------|---|------------------------|-----|
| 3.1. Numar ore pe saptamana                                                                       | 2  | din care: 3.2. curs | 0 | 3.3. seminar/laborator | 2   |
| 3.4. Total ore din planul de învățământ                                                           | 28 | din care: 3.5. curs | 0 | 3.6. seminar/laborator | 28  |
| Distribuția fondului de timp                                                                      |    |                     |   |                        | ore |
| a. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe                                    |    |                     |   |                        | 20  |
| b. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren |    |                     |   |                        | 28  |
| c. Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri                          |    |                     |   |                        | 18  |
| d. Tutoriat                                                                                       |    |                     |   |                        | 2   |
| e. Examinări                                                                                      |    |                     |   |                        | 2   |
| f. Alte activități universitare (vizite de studiu, consultații proiecte)                          |    |                     |   |                        | 2   |

|                                        |     |
|----------------------------------------|-----|
| 3.7. Total ore studiu individual       | 72  |
| 3.8. Total ore activități universitare | 28  |
| 3.9. Total ore pe semestru             | 100 |
| 3.10. Numărul de credite**             | 4   |

## 4. Precondiții (acolo unde este cazul)

|                    |                                                |
|--------------------|------------------------------------------------|
| 4.1. de curriculum | Preistorie generală, Introducere în arheologie |
| 4.2. de competențe |                                                |

## 5. Condiții (acolo unde este cazul)

|                                                  |                                                                      |
|--------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| 5.1. de desfășurare a cursului                   | - Sală de curs dotată cu laptop și videoproiector, PPT<br>- În teren |
| 5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului | -Sală dotată cu laptop și videoproiector, PPT<br>- În teren          |

## 6. Competențe specifice acumulate

|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Competențe profesionale | C5. <b>Întocmește rapoarte de lucru</b> - întocmește rapoarte de lucru care sprijină gestionarea eficace a relațiilor, documentații și evidențe conform unor standarde înalte. Întocmește și prezintă rezultate și concluzii într-un mod clar și inteligibil, ca să poată fi înțelese de nespecialiști<br>C11. <b>Vorbește mai multe limbi străine</b> - stăpânește limbi străine pentru a putea comunica într-una sau mai multe limbi străine. |
| Competențe transversale | CT1. Utilizarea componentelor domeniului Istorie în deplină concordanță cu etica profesională                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

7. **Obiectivele disciplinei** (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

|                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 7.1 Obiectivul general al disciplinei | Formarea de abilități practice în domeniul arheologiei.                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 7.2 Obiectivele specifice             | Formarea unor deprinderi de cercetare, documentare și abilități practice în cercetarea arheologică.<br>Stăpânirea limbajului de specialitate și capacitatea de a comunica audienței de specialiști și nespecialiști rezultatele proiectelor, motivația deciziilor, concluziile evaluărilor, direcțiile acțiunilor viitoare. |

8. **Conținuturi\***

| 8.1 Curs practic                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Metode de predare                     | Observații   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|--------------|
| 1. Preliminarii la cercetarea arheologică de teren. Reglementări și proceduri legale.<br>a. Introducere în legislația specifică.<br>b. „Tipologia” reglementărilor legale privind cercetarea arheologică de teren.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Expunere, conversație                 | 2 ore fizice |
| 2. Întocmirea documentațiilor pentru obținerea autorizațiilor de cercetare arheologică:<br>a. Model de cerere de autorizație și proiect de cercetare pentru diagnostic arheologic intruziv.<br>b. Model de cerere de autorizație și proiect de cercetare pentru arheologie preventivă.<br>c. Model de cerere de autorizație și proiect de cercetare pentru supraveghere arheologică.<br>d. Model de cerere de autorizație și proiect de cercetare pentru arheologie sistematică.                                                                                                                   | Expunere, conversație                 | 2 ore fizice |
| 3. Diagnosticul arheologic intruziv– studii de caz practice în teren<br>a. pregătirea cercetării (identificarea obiectivului, documentarea fotografică anterior realizării cercetării, documentarea topografică a perimetrului propus spre investigare, trasarea unităților de cercetare);<br>b. realizarea și monitorizarea în teren a cercetării intruzive;<br>c. documentarea unităților de diagnostic (fotografiere de la sol și din dronă, desene în plan și profil, ridicare topografică);<br>d. Procesare date diagnostic arheologic.                                                       | Aplicație practică în teren           | 6 ore fizice |
| 3. Cercetarea arheologică preventivă – studii de caz practice în teren<br>a. pregătirea cercetării (identificarea obiectivului, documentarea fotografică anterior realizării cercetării, documentarea topografică a perimetrului propus spre investigare, trasarea unităților de cercetare);<br>b. realizarea și monitorizarea în teren a cercetării preventive;<br>c. documentarea unităților de cercetare preventivă (fotografiere de la sol și din dronă, desene în plan și profil, colectare inventar arheologic, ridicare topografică);<br>d. Procesare date cercetare arheologică preventivă | Aplicație practică în teren           | 8 ore fizice |
| 4. Supravegherea arheologică – studii de caz practice în teren<br>a. pregătirea cercetării (identificarea obiectivului, documentarea fotografică anterior realizării lucrărilor ce sunt supuse supravegherii arheologice).<br>b. realizarea și monitorizarea în teren a supravegherii arheologice (documentarea fotografică și topografică a zonelor monitorizate).<br>d. Procesare date supraveghere arheologică.                                                                                                                                                                                 | Aplicație practică în teren           | 4 ore fizice |
| 5. Întocmirea rapoartelor de cercetare arheologică<br>a. Exerciții practice de întocmire a unui raport de diagnostic arheologic intruziv.<br>b. Exerciții practice de întocmire a unui raport de cercetare arheologică preventivă.<br>c. Exerciții practice de întocmire a unui raport de supraveghere arheologică.                                                                                                                                                                                                                                                                                | Expunere, conversație                 | 4 ore fizice |
| 6. Metode non intruzive de cercetare arheologică – evaluarea magnetometrică – studiu de caz.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Expunere, aplicație practică în teren | 2 ore fizice |

## Bibliografie

### Legislație specifică

Decretul nr.211 din 2 iunie 1997 privind supunerea spre ratificare Parlamentului a Convenției europene pentru protecția patrimoniului arheologic (revizuită), adoptată la La Valetta în 16.01.1992.

O.G. nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național.

Legea nr. 5 din 06.03.2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a III-a – zone protejate.

Ordinul nr. 2071 din 30.06.2000 privind Regulamentul de organizare a săpăturilor arheologice din România.

Legea nr 182 din 25.10.2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil.

Legea nr. 422 din 18 iulie 2001 (republicată) privind protejarea monumentelor istorice.

Legea nr. 462 din 12.11.2003 pentru modificarea și completarea OG nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic.

Legea nr. 311 din 8 iulie 2003 privind muzeele și colecțiile publice.

Ordinul nr. 2392 din 06.09. 2004 privind instituirea Standardelor și Procedurilor arheologice.

Ordinul nr. 2127 din 2005 privind Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei Naționale de Arheologie.

Legea nr. 258 din 12.11.2006 pentru modificarea și completarea OG nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic.

Ordinul nr. 2518 din 04.09.2007 privind metodologia de aplicare a procedurii de descărcare de sarcina arheologică.

Ordinul nr. 2494 din 26.08.2010 pentru aprobarea metodologiei de atestare a personalului de specialitate din domeniul cercetării arheologice.

Ordinul nr. 2562 din 4 octombrie 2010 privind aprobarea procedurii de acordare a autorizațiilor pentru cercetare arheologică.

Ordinul nr. 2178 din 17 martie 2011 privind modificarea și completarea procedurii de acordare a autorizațiilor pentru cercetarea arheologică

### Webografie

<https://cimec.ro/id-01-arheologie/>

### Literatură de specialitate

Marius Breazu, Tudor Borșan, Ionuț Maican, *Noțiuni de bază geodezo-topografico-cartografice utilizate în topografia arheologică. Sargetia. Acta Musei Devensis*, XXXI, 2003, p. 407-421.

Corina Borș, *Protejarea patrimoniului arheologic din România. Despre situri și monumente arheologice din perspectiva evoluției cadrului legislativ în context european*, Cluj-Napoca: Editura MEGA, 2014.

Marius Ciută, *Despre zonele arheologice protejate și modul de definire al acestora în România*. Arheovest, IX/1, Timișoara 2021, p. 87- 122.

Mihai Gligor, Ana Fetcu, *Introduction to Archaeology*, Aeternitas Publishing House, Alba Iulia, 2019.

J. Grant, S. Gorin, N. Fleming, *The Archaeology. Coursebook* (Third Edition), Routledge Publishing, London, 2008.

Sergiu Musteață (coordonator), *Arheologia și politicile de protejare a patrimoniului cultural din România*. Culegere de studii, Chișinău-Iași 2014.

Sergiu Musteață (editor), *Tendințe curente în protecția patrimoniului arheologic din România și Republica Moldova*, Chișinău-Iași 2016.

Cristian Ioan Popa, Cristinel Plantos, *Peisaj cultural pe Valea Hârțibaciului. Elemente de patrimoniu arheologic, istoric și urbanistic în comuna Chirpăr*, Editura ASTRA Museum, Sibiu, 2019.

**9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului**

*Competențele profesionale și transversale, ariile de conținut și creditele alocate sunt în concordanță cu obiectivele programului de studii*

**10. Evaluare**

| Tip activitate                                                                                                                                                                                                                         | 10.1 Criterii de evaluare                                                                           | 10.2 Metode de evaluare | 10.3 Pondere din nota finală |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|------------------------------|
| 10.4 Curs                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                     |                         |                              |
| 10.5 Seminar/laborator                                                                                                                                                                                                                 | <i>Complexitatea și originalitatea temei, forma și conținutul, relevanța surselor bibliografice</i> | Examen oral<br>Referat  | 50%<br>50%                   |
| 10.6 Standard minim de performanță (pentru obținerea notei 5):<br>- însușirea cunoștințelor de bază dobândite la curs; capacitatea de a opera cu noțiunile specifice disciplinei;<br>- descrierea unui artefact arheologic la alegere. |                                                                                                     |                         |                              |

Data completării

12.09.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

01.10.2025

Semnătura directorului de departament